

'S-GRAVENHAGE, 24 Maart 1955

Ref. No. 4280

AAN: MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: 117.164

MP wmd MP
Z
DBI, -/AZ/PL

CODETELEGRAM

FC

D J A K A R T A

Plaats van afzending:

Datum van afzending: 24-3-55

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 24-3-55

GEHEIM

Mr. Stoffels, die op 22 dezer per KLM te Djakarta arriveerde, heeft alvorens zijn reis via Surabaja naar Djocjakarta voort te zetten op 23 dezer contact gezocht met het Hoge Commissariaat, hetgeen geleid heeft tot een onderhoud met het hoofd van de consulaire afdeling.

Tijdens dit gesprek, waarbij uiteraard het reeds te Djocja in gang zijnde proces contra de RMS-leiders ter sprake kwam, gaf de heer Stoffels ongevraagd enige bijzonderheden over zijn contacten met de in Nederland verblijvende RMS-figuren.

Volgens hem had het aanvankelijk in de bedoeling gelegen een advocaat uit Pakistan met de verdediging te belasten, waarbij Mr. Stoffels slechts een assisterende rol zou vervullen. In een van zijn gesprekken met Manusama zou hij er deze namelijk op hebben gewezen, dat inschakeling van een Nederlands advocaat het gevaar met zich bracht, dat het RMS-proces op een ongewenst niveau zou geraken. Daar men er niet in was geslaagd, tijdig een Pakistaanse raadsman aan te trekken, had Mr. Stoffels zich tenslotte zelf belast met de verdediging van enkele der verdachten. Een poging, de te Surabaja gevestigde advocaat Mr. Surjadi (die ook destijds Sultan Hamid verdedigde) voor het RMS-proces in te schakelen, faalde, daar deze Indonesische advocaat principiële bezwaren bleek te koesteren tegen verdediging van een zaak, welke in strijd was met zijn politieke overtuiging. Niettemin was Mr. Surjadi bereid gevonden, de heer Stoffels enigszins wegwijz te maken en waar nodig hulp te verlenen.

Mr. Stoffels zeide voorts, dat het hem bekend was, dat van Deinese destijds behoord had tot de Nederlandse delegatie, welke kort na de stichting van de RMS tot taak had gekregen het vertrek per "Kota Inten" van de te Ambon verblijvende groep Nederlanders te regelen. In dit verband merkte hij op, dat men bij de beraming van de RMS-plannen aanvankelijk allerminst zeker was geweest van de houding, welke het garnizoen te Ambon zou aannemen. Er zou dan ook geen sprake van zijn geweest, dat de RMS onder druk van de "groene baretten" tot stand was gekomen, aldus Mr. Stoffels. Een hieromtrent handelende verklaring van Kolonel Schotborgh was in zijn bezit.

Tenslotte onthulde deze advocaat het bestaan van een clandestiene verbinding tussen de op Ceram aanwezige RMS-strijdgroepen met de buitenwereld. Nog kortgeleden had Mr. Stoffels een langs deze weg ontvangen persoonlijke brief van Dr. Soumoukil onder ogen gehad. Hoe deze verbinding werkte zou hem evenwel niet bekend zijn. Desgevraagd verklaarde Mr. Stoffels tot 27 April a.s. geldend visum te bezitten. Een verzoek tot verlening van medewerking van het Hoge Commissariaat in enigerlei vorm werd van de zijde van meergenoemde advocaat niet gedaan en uiteraard evenmin aangeboden.

VAN BYLANDT 993.

ER/

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afz. Verbindingen worden vervaardigd.